

6.11.2024

Ylioppilaskirjoitukset keväällä 2025

Oulun aikuislukion YO-infot 6.11.2024 ja 12.11.2024

**SIVISTYS- JA
KULTTUURIPALVELUT**

OULU

Ylioppilastutkinnon suorittaminen ja ylioppilaaksi valmistuminen

- Ylioppilastutkinto on suoritettava enintään kolmen perättäisen tutkintokerran aikana. (poikkeus: hylätyn kokeen uusiminen)
  - Näiden kolmen kerran aikana voit lisätä tutkintoosi uusia aineita.
  - Tutkinnon suorittaminen alkaa, kun ilmoittaudut yhteen tai useampaan kokeeseen ensimmäisen kerran.
- Tutkinto on valmis kun olet suorittanut vaadittujen ylioppilaskokeiden lisäksi lukion oppimäärän tai ammatillisen perustutkinnon.
  - Et voi valmistua tai saada ylioppilastodistusta, jos opintosi ovat kesken.
  - Koulusi ilmoittaa tiedot valmistuneista opinnoista lautakunnalle keväällä 5.5. ja syksyllä 4.11. mennessä. Jos opintosi viivästyvät, valmistumisesi siirtyy eteenpäin.
    - [Kaikki valmistumispäivät](#)

Tutkintorakenne

- Tutkintoon vaaditaan vähintään viisi koetta.
  - Kaikkien tulee suorittaa äidinkielen ja kirjallisuuden koe.
    - suomi toisena kielenä ja kirjallisuus –koe niillä, joiden äidinkieli ei ole suomi, ruotsi tai saame
- Lisäksi valitset neljä muuta koetta vähintään kolmesta eri ryhmästä, joihin kuuluvat:
  - toisen kotimaisen kielen koe
  - vieraan kielen koe
  - matematiikan koe
  - reaaliaineen koe
- Tutkintoon vaadittaviin viiteen kokeeseen tulee sisältyä vähintään yksi pitkän oppimäärän koe.
  - Voit suorittaa eri tason kokeita samasta oppiaineesta, mutta vain toinen voi kuulua vaadittavien viiden kokeen joukkoon.
- Lisäksi voit sisällyttää tutkintoosi yhden tai useamman muun kokeen.
  - Voit lisätä uusia ylimääräisiä kokeita korkeintaan kolmen tutkintokerran ajan.
  - Ylioppilaaksi valmistumisen jälkeen voit täydentää tutkintoasi uusilla aineilla.
- ILMO-työkalu: <https://ilmo.ylioppilastutkinto.fi/fi>

Kokeiden hajauttaminen

- Ylioppilaskirjoitukset voi hajauttaa korkeintaan 3 peräkkäiseen tutkintokertaan.
  - Kaikki aineet voi kirjoittaa myös yhdellä tutkintokerralla, jos kirjoitettavien reaaliaineiden ja vieraiden kielten kokeet eivät ole samana päivänä.
- Jokaiselle tutkintokerralle tulee ilmoittautua erikseen.
- Valtakunnalliset ylioppilaskirjoitukset perustuvat lukion pakollisiin ja valtakunnallisiin valinnaisiin opintoihin.
- **Lukiokoulutuksen oppimäärää suorittava** voi osallistua ylioppilastutkinnon kokeeseen opiskeltuaan pakolliset opinnot oppiaineessa, jonka kokeeseen hän osallistuu.
  - Oppiaine, jossa ei ole pakollisia opintoja:
    - reaali – neljä opintopistettä (kaksi kurssia)
    - vieras kieli – kuusi opintopistettä (kolme kurssia)
- **Ammattilukiolainen** voi osallistua kirjoituksiin ensimmäisen kerran kakkosvuoden keväällä. Tällöin on opiskeltuna 90 OSPin verran ammatillisia opintoja.

Kokeen suorittaminen

- Kaikki kokeet suoritetaan digitaalisesti.
  - Harjoittele digitaalisen kokeen tekemistä
  - Abitti-harjoittelu: <https://www.abitti.fi/fi/ohjeet/tietokoneen-kaynnistaminen-usb-muistilta/>
  - Koejärjestelmän ohjeet tutustuttavaksi: <https://cheat.abitti.fi/>
- Koetilaisuuteen tarvitet tietokoneen, virtajohdon, langalliset kuulokkeet, mahdolliset adapterit.
- Valitse koetilanteessa se koe, johon olet ilmoittautunut sekä oikea kieliversio. – Jos teet väärän kokeen, koesuorituksesi hylätään.
- Matkapuhelimen, älykellon tai –sormuksen yms. elektronisten laitteiden tuominen koetilaan on kielletty.
- Langattomien Bluetooth-laitteiden käyttäminen on kielletty.
- Vilpistä tai tutkintojärjestyksen rikkomisesta seuraa kaikkien kokeiden hylkääminen kyseisellä tutkintokerralla etkä mahdollisesti saa ilmoittautua seuraavalle tutkintokerralle.

Ilmoittautuminen

- Kevään tutkintoon on ilmoittauduttava viimeistään 1.12.
  - Syksyn 2024 ylioppilaskirjoituksiin osallistunut voi ilmoittautua kevään 2025 kirjoituksiin vasta kun syksyn kirjoitusten lopulliset tulokset ovat tulleet. Tulokset tulevat 14.11.2024.
- Syksyn tutkintoon on ilmoittauduttava viimeistään 5.6.
- Jos olet jo ylioppilas, mutta haluat uusia kokeita tai täydentää tutkintoasi, ilmoittaudu ensisijaisesti omaan vanhaan lukioosi.
  - Jos ko. lukiota ei enää ole, ilmoittaudu saman kunnan toiseen lukioon tai asuinpaikkaasi lähimpänä olevaan lukioon.
- Ylioppilaskirjoituksiin ilmoittautuminen on sitova.
  - Ilmoittautumisen muuttamista tai mitätöintiä voi hakea vain erityisen painavasta syystä (esim. sairaus).
  - Määräajan jälkeen tapahtuneen ilmoittautumisen ylioppilastutkintolautakunta hyväksyy vain erityisen painavasta syystä.

Tutkintomaksut

- Jos et ole oikeutettu oppivelvollisuuslain mukaiseen maksuttomaan koulutukseen, olet tutkintoon ilmoittauduttuasi velvollinen maksamaan koekohtaisen maksun kaikista niistä kokeista, joihin olet ilmoittautunut.
  - Koekohtainen tutkintomaksu on 38 €.
- Et voi saada ylioppilastutkintotodistusta, jos et ole suorittanut tutkintomaksuja.
- Jos olet oikeutettu oppivelvollisuuslain mukaiseen maksuttomaan koulutukseen, voit suorittaa myös ylioppilastutkinnon kokeita ilman maksua.
  - Maksuttomuuden piirissä olevana voit suorittaa viisi ensimmäistä koetta maksuttomasti.
    - Jos saat jostain näistä viidestä kokeesta hylätyn, voit osallistua ko. kokeen uusintaan ilman maksua.
    - Jos osallistut samalla tutkintokerralla useampaan kuin viiteen kokeeseen, voit itse valita, mitkä sen tutkintokerran kokeista suoritat maksuttomasti.
  - Oikeutesi maksuttomiin kokeisiin päättyy, kun saat ylioppilastutkinnon tai ammatillisen perustutkinnon valmiiksi; kuitenkin viimeistään sen kalenterivuoden lopussa, jolloin täytät 20 vuotta.

Koepäivät keväällä 2025

- ti 11.3. äidinkieli ja kirjallisuus, lukutaidon koe
suomi toisena kielenä ja kirjallisuus -koe
- to 13.3. vieras kieli, lyhyt oppimäärä (*englanti, ranska, espanja, saksa, venäjä, italia, portugali, latina, saame*)
- pe 14.3. äidinkieli ja kirjallisuus, kirjoitustaidon koe
- ma 17.3. vieras kieli, pitkä oppimäärä (*englanti, ranska, espanja, saksa, venäjä*)
- ke 19.3. matematiikka, pitkä ja lyhyt oppimäärä
- pe 21.3. reaali (*psykologia, filosofia, historia, fysiikka, biologia*)
- ma 24.3. toinen kotimainen kieli, pitkä ja keskipitkä oppimäärä
- ke 26.3. reaali (*uskonto, elämäkatsomustieto, yhteiskuntaoppi, kemia, maantiede, terveystieto*)
- pe 28.3. saamen äidinkieli ja kirjallisuus -koe

Ilmoittautuminen Wilmassa

- Ilmoittautuminen tapahtuu Wilmassa, lomakkeet osiossa.

[Ylioppilaskirjoituksiin ilmoittautuminen 2025K Aikuislukio](#)

[Ylioppilaskirjoitusten ilmoittautumistietojen tarkistus](#)

[Ylioppilaskokeiden tulokset](#)

- Voit käydä ilmoittautumisen jälkeen tarkistamassa ilmoittautumistietojesi oikeellisuuden Wilman lomakkeet -osioista lomakkeelta "Ylioppilaskirjoitusten ilmoittautumistietojen tarkistus".
  - Mikäli havaitset ilmoittautumistiedoissasi virheen, voit muokata ilmoittautumistietojasi tällä lomakkeella siihen saakka, kunnes koulu on tarkistanut ilmoittautumisesi.
  - Mikäli havaitset virheen sen jälkeen, kun koulu on tarkistanut ilmoittautumisesi, ilmoita siitä välittömästi koulun kansliaan.
- Lomakkeelle täytetään sitova ilmoittautuminen seuraavaan tutkintokertaan sekä ei-sitova ylioppilaskirjoitusten suunnitelma.
  - Lisätiedot –kohdassa voit tiedottaa opinto-ohjaajaa suunnitelmistasi tarkemmin.
- ei tarvitse tulostaa eikä palauttaa paperisena koululle

Opiskelijan yhteystiedot

- Tarkista samalla Wilmassa, että yhteystietosi ovat oikein.
  - lomakkeet > sähköinen opiskelijatietolomake
- Tarkista
  - etunimi ja sukunimi
  - postiosoite
  - sähköpostiosoite
  - puhelinnumero
  - suostumus/ kiello sähköiseen tiedoksiintoon
- Jos tietosi ovat muuttuneet, päivitä ne, tai lähetä uudet tiedot sähköpostilla kanslia.aikuislukio@ouka.fi

Tiedot tallentuvat, kun teet allekirjoituksen JA valitset suostumuksen/ kiellon sähköiseen tiedoksiintoon.

Hylätyn kokeen uusiminen

- Hylätyn kokeen saa uusia kolme kertaa välittömästi seuraavien kolmen tutkintokerran aikana.
- Tutkinnon suorittanut saa uusia hylätyn kokeen niin monta kertaa kuin haluaa.
- Kun uusit hylätyn kokeen, voit halutessasi vaihtaa vaativamman tason kokeen lyhyemmän oppimäärän kokeeseen edellyttäen, että tutkintoosi vaadittaviin kokeisiin sisältyy edelleen yksi pitkän oppimäärän koe.
- Jos määräaika kuluu umpeen tai et saa hyväksytyä arvosanaa kolmannellakaan uusimiskerralla, sinun on suoritettava koko tutkinto uudelleen.
- Hylätystä kokeesta ei tule merkintää todistukseen. Hylätty arvosana merkitään todistukseen, jos suoritat tutkinnon hylätyn arvosanan estämättä (kompensaatio).

Hyväksytyn kokeen uusiminen

- Hyväksytyn kokeen saa uusia niin monta kertaa kuin haluaa ja kokeen uusimisajankohdan voit valita itse.
- Jos uusit jonkin kokeen ennen ylioppilastutkintotodistuksen saamista, todistukseen merkitään tästä kokeesta saatu parempi arvosana.
- Mahdollisuus uusia hyväksytyjä kokeita rajattomasti koskee kaikkia kokelaita riippumatta hyväksytyn kokeen suoritusajankohdasta tai aiemmista uusimiskerroista.

Tutkinnon täydentäminen

- Tutkinnon täydentäminen uusilla kokeilla on mahdollista sen jälkeen, kun olet suorittanut tutkinnon.
- Täydentämisen ajankohdan voit valita itse.
- Voit myös täydentää tutkintoa jo suorittamasi oppiaineen eritasoisella kokeella.
- Voit uusia kokeen niin monta kertaa kuin haluat.

Kompensaatio

- Kompensaatio tarkoittaa sitä, että sinulla on mahdollisuus valmistua ylioppilaaksi, vaikka et saa hyväksytyä arvosanaa jostakin tutkintoon vaadittavasta kokeesta.
- Kompensaatiossa otetaan huomioon muiden ylioppilastutkintotodistukseesi tulevien kokeiden arvosanat, kuitenkin niin, että vain tutkintoon vaadittavien kokeiden hyväksytyt arvosanat huomioidaan.
- Jos et saa jossakin tutkintoon vaadittavassa kokeessa hyväksytyä arvosanaa, mutta tulet ylioppilaaksi kompensaation kautta, voit uusia hylätyn kokeen myöhemmin niin monta kertaa kuin haluat ja uusimisen ajankohdan voit valita itse.
- Keskeytyneen kokeen tapauksessa kompensaatio ei ole mahdollinen.

Kompensaatio

- Hylätty arvosana on i.
- Kokelaan kustakin hyväksytystä kokeesta saamasta arvosanasta annetaan kompensointiopisteitä:
  - L   7 pistettä
  - E   6 pistettä
  - M   5 pistettä
  - C   4 pistettä
  - B   3 pistettä
  - A   2 pistettä
- Kokelas tarvitsee yhteensä 10 pistettä kompensoidakseen hylätyn arvosanan (i).
- Vain yhden hylätyn kokeen voi kompensoida.
- Kompensaatiopisteitä saa vain tutkintoon vaadittavista kokeista eli enintään neljästä hyväksytysti suoritetusta kokeesta.

Tutkinnon aloittaminen uudelleen hylätyn tutkinnon jälkeen ja hyväksytyjen kokeiden sisällyttäminen uuteen tutkintoon

- Jos et saa tutkintoa suoritettua hyväksytysti annetussa ajassa, tutkintosi hylätään. Voit halutessasi sisällyttää hylättyyn tutkintoon sisältyneet hyväksytyt kokeet uuteen tutkintoon.
- Hyväksytysti suoritettuja kokeita voi sisällyttää uuteen tutkintoon kuudelta edelliseltä tutkintokerralta.
  - Tätä vanhempia kokeita ei voi sisällyttää uuteen tutkintoon. Kukin uuteen tutkintoon sisällytetty koe poistuu tutkinnosta kuuden tutkintokerran jälkeen, jos tutkintoon vaadittavien kokeiden suorittaminen on edelleen kesken.
- Ole yhteydessä - lukio tekee hyväksytyjen kokeiden sisällyttämisestä ilmoituksen lautakunnalle.

Tutkinnon aloittaminen alusta tutkinnon ollessa kesken

- Jos haluat erityisen painavasta syystä aloittaa tutkinnon suorittamisen alusta tutkinnon ollessa vielä kesken, tähän on pyydettävä kirjallinen lupa lautakunnalta.
  - Et voi sisällyttää kesken jääneen tutkinnon hyväksytyjä kokeita uuteen tutkintoon.

Ilmoittautumisen mitätöiminen

- Jos olet ilmoittautunut tutkintoon ja sinulla on osallistumisoikeus, kokeesta pois jääminen tulkitaan käytetyksi yrityskerraksi.
- Voit tehdä lautakunnalle hakemuksen ilmoittautumisen mitätöinnistä, jos kokeesta pois jäämiseen on erityisen painava syy.
  - Hakemukseen on liitettävä esimerkiksi lääkärintodistus sairaudesta, todistus ulkomailla opiskelusta/ työskentelystä kokeiden aikana tai todistus varusmiespalveluksen aiheuttamasta esteestä.
    - Opiskelu tai työskentely kotimaassa tai pelkkä varusmiespalvelus ei riitä perusteeksi ilmoittautumisen mitätöintiin.
  - Lautakunta päättää hakemuksesi perusteella, mitätöidäänkö ilmoittautumisesi.
- Ilmoittautumisen mitätöinti ei pidennä ylioppilastutkinnon suorittamisaikaa.
- Ilmoittautuminen äidinkielen ja kirjallisuuden kokeeseen voidaan mitätöidä, jos olet pätevistä syistä estynyt osallistumasta joko lukutaidon tai kirjoitustaidon kokeeseen tai molempiin saman tutkintokerran aikana.

Koesuoritusta heikentävän syyn huomioon ottaminen

- Koesuoritusta heikentävä syy on esim.
  - sairaus tai vamma
  - kuulovamma
  - näkövamma
  - lukemisen ja kirjoittamisen erityisvaikeus
  - erityisen vaikea elämäntilanne
  - opetuskielen puutteellinen hallinta (vieraskieliset kokelaat)
- Ensisijainen tapa huomioon ottamisessa ovat koetilanteeseen myönnettävät erityisjärjestelyt.
- Koesuoritusta heikentävän syyn huomioiminen arvostelussa on harvoin käytettävä toimi, koska se on ristiriidassa kokelaiden yhdenvertaisen kohtelun periaatteen kanssa.
  - Pistekorotus on mahdollinen vain niiden kokeiden kohdalla, joiden arvosana ilman lisäpisteitä olisi hylätty. Pistekorotuksen saaminen ei edellytä erityisjärjestelyjen hakemista.
  - Pistekorotusta ei voi saada opetuskielen puutteellisen hallinnan vuoksi.

Erityisjärjestelyt

- Pääasialliset erityisjärjestelyt ovat
  - lisäaika kokeen suorittamiseen
  - erillinen pienryhmätila
  - lepäämiseen tarkoitettu tila
  - oikeus suurentaa kirjasinkokoa tai käyttää suurempaa näyttöä
  - näkövammaisen apuvälineillä suoritettava koe
  - ääniaineistoiltaan rajoitettu koe
  - avustajan käyttö
  - säädettävä työskentelyasento
- Harkitessasi erityisjärjestelyjä koskevan hakemuksen tekemistä, ole yhteydessä erityisopettajaan.
- Erityisjärjestelyjä koskeva hakemus tulee olla ylioppilastutkintolautakunnassa kevään tutkinnon osalta viimeistään 30.11. ja syksyn tutkinnon osalta 30.4.
- Erityisjärjestelyt: <https://www.ylioppilastutkinto.fi/fi/tutkinnon-toimeenpano/erityisjarjestelyt>

Arviointi ja tulokset

- Arvosanat ovat
  - L laudatur
  - E eximia
  - M magna
  - C cum laude
  - B lubenter
  - A approbatur
  - I improbatur
- Opettajat arvioivat kokeet alustavasti ja näet pisteytyksen Wilmasta.
- Kevään yo-kirjoitusten lopullisesti tulokset YTL:stä tulevat lukioille 13.5.2025.
  - Alustavat ja lopulliset yo-arvosanat näkee lukion Wilmasta (lomakkeet) ja Oma Opintopolku – palvelussa 14.5.2025.
  - Lopullisen arvostelun jälkeen näet myös koesuoritukset Oma Opintopolku – palvelussa.
- Jos epäilet, että tulokset ovat virheellisiä, ota yhteyttä opettajaasi tai rehtoriin asian selvittämiseksi.

Oikaisuvaatimus

- Jos epäilet, että arvostelussa on tapahtunut virhe, saat vaatia lautakunnalta asiaan oikaisua.
  - Hakemus on jätettävä 14 päivän kuluessa siitä, kun sinulla on ollut mahdollisuus saada arvosteltu koesuoritus nähtäväksesi.
- Oikaisuvaatimuksen voi tehdä kokelas itse tai alle 18-vuotiaan kokelaan huoltaja.
  - Voit myös pyytää toista henkilöä tekemään oikaisuvaatimuksen puolestasi. Tällaisessa tapauksessa sinun pitää antaa kyseiselle henkilölle valtakirja, joka hänen tulee liittää oikaisuvaatimukseen.
- Ohjeet oikaisuvaatimuksen tekemiseen ovat lautakunnan verkkosivuilla.
- Oikaisuvaatimus on maksullinen.
  - Maksu oikaisuvaatimuksesta 56 € / aine.
  - Maksu maksetaan sähköisessä asiointipalvelussa oikaisuvaatimuksen lähettämisen yhteydessä.
  - Maksu palautetaan, jos arvosana tai pistemäärä muuttuu oikaisuvaatimuksen johdosta.

Nimitietojen julkaiseminen

- Sekä lautakunnalla että lukiolla on oikeus antaa ylioppilaiden nimet julkaistaviksi mm. tiedostusvälineille sen jälkeen, kun tietojen oikeellisuus on varmistettu.
- Jos et halua nimeäsi julkaistavaksi, pyydä hyvissä ajoin kirjallisesti sekä lukiotasi että lautakuntaa poistamaan nimesi listasta. Pyyntöä voi toimittaa myös sähköisesti ja siitä tulee ilmetä ainakin kokelaan nimi ja lukio.
  - Jos sinulta puuttuu kurssisuorituksia, et ole ylioppilas eikä nimeäsi mainita listassa.
- Pyyntö on esitettävä hyvissä ajoin ennen tulosten valmistumista.
  - kevään tutkinnon osalta viimeistään 5. toukokuuta
  - syksyn tutkinnon osalta viimeistään 4. marraskuuta

Ylioppilastutkintotodistus

- Ylioppilastutkintotodistus lähetetään lukioosi, kun olet suorittanut hyväksytysti tutkintoon vaadittavat kokeet ja lisäksi saanut lukion päättötodistuksen tai todistuksen ammatillisen perustutkinnon suorittamisesta.
- Uudet ylioppilaat saavat paperisen ylioppilastutkintotodistuksen lisäksi myös digitaalisen todistuksen.
  - Voit ladata digitaalisen todistuksen Oma Opintopolku -palvelusta.
  - Digitaalisen todistuksen tiedot päivittyvät, jos uusit kokeita tai täydennät.

Ylioppilaskirjoitukseen valmistautuminen

- Opiskele opintojaksoilla.
- Tee lukusuunnitelma.
- Osallistu ylioppilaskirjoitukseen valmentaville opintojaksoille (abikurssit).
- [Harjoittele yo-kokeen tekemistä preliminäärikokeissa](#)
- Tutustu hyvän vastauksen piirteisiin [Abitreeneissä](#) ja [YTL:n](#) sivuilla
- [Tutustu opettajien ohjeisiin abeille](#)
- [Tutki YLE:n Abitreenien tarjontaa](#)

Sinnikkyyttä valmistautumiseen!

**SIVISTYS- JA
KULTTUURIPALVELUT**

OULU